

STEKLAR

GlasilO OZD STEKLARNE »BORIS KIDRIČ« in STEKLARSKE ŠOLE
Leto 15 Rogaška Slatina December 1987

Celje - skladišče

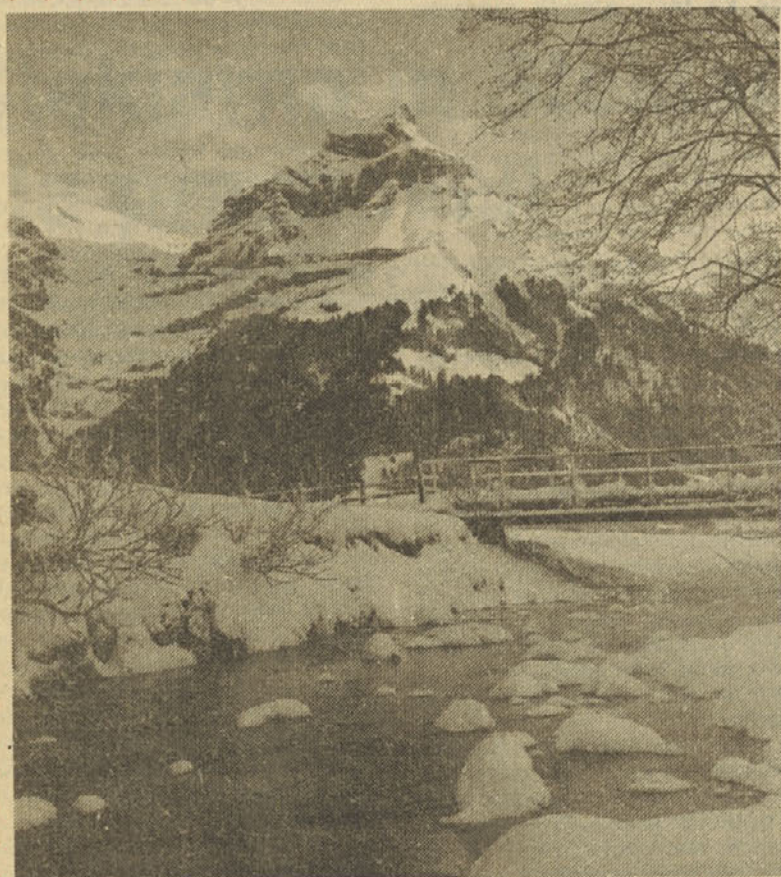
D-Per

545/1987

5000001961, DEC

COBISS o

Delovno, uspešno in zadovoljno 1988

Vsem sodelavkam in sodelavcem, upokojemcem in štipendistom ter sodelavcem, ki služite vojaški rok in vsem delovnim ljudem širom po domovini, želimo delovno, uspešno, zdravo in srečno 1988!

Organi samoupravljanja,
DPO Steklarne »Boris Kidrič«
in Steklarske šole
ter uredništvo Steklarja

Preberite!

Kaj si lahko obetamo
prihodnje leto? 2

Steklarna in Steklarska
šola sta praznovali 3

Vzpodbudne prodajne
napovedi 4

Popraviło E-kadne peči 5

Pomen uvajanja
in negovanja tehnik
ročnega dela! 6

Glede na vse ukrepe
zadovoljivo 7

Programsko-volilna seja
OO ZKS Steklarske šole 8

Steklarska industrija
v težavah 10

Inflacija in osebni
dohodki 10

Visoko državno
priznanje 11

Lepa razstava ob
pomembnem jubileju 12

Naše vrste dobivajo
sveže moči! 13

O dvogrbi kameli 15

Nagradna križanka
št. 145 16

Za nas vendarle vzpodbudnejši pogoji poslovanja!

Kaj si lahko obetamo prihodnje leto?

Za nami je še eno res težko poslovno leto in zato je tudi prav, da na kratko podamo nekaj misli o iztekajočem se letu in povemo kaj pričakujemo v prihodnjem. Mislim, da ne moremo podati celovite slike, če se ozremo le na iztekajoče se leto, ampak moramo pogledati nekoliko dlje nazaj.

Pogoji poslovanja zadnjih dveh let so bili izrazito neugodni

Kot smo že večkrat omenili, moramo ponovno poudariti, da se zadnje štiriletno obdobje, o katerem smo sprejemali poslovne odločitve v začetku 80 let in realizirali načrtovane cilje, izteka. Še posebno težo pa v tem celotnem spletu nosita zadnji dve leti, ki sta bili še posebej zahtevni na vseh področjih našega delovanja in vodenja poslovnih aktivnosti. Kot prelomnico lahko ocenimo drugo polovico 1985. leta, ko smo ob izredno poslabšanih pogojih poslovanja začeli z zagonom novih kapacitet in osvajanjem nove tehnologije. Istočasno smo se srečali z galopirajočim padcem vrednosti dolarja in vse skupaj nas je skoraj pahnilo na rob prepada. Vendar so vsi napori na proizvodno-tehničnem in prodajnem področju v teh, za nas izredno težkih, časih vendarle obrodili sadove. Danes lahko vidimo, čeprav se leto še ni izteklo, da bomo finančni načrt realizirali, kar pa spričo znanih tokov ni najpomembnejše. Pomembno je, da smo izpolnili obveznosti iz kreditnih obveznosti in da bomo leto zaključili brez izgub. Še pomembnejši argumenti za nas so to, da smo bili uspešni na proizvodno-tehničnem področju. Posledica tega se kaže v naših izvoznih rezultatih. Načrtovani letni izvoz bo presežen in za več kot 20% večji kot v lanskem letu.

Antiinflacijski program – saldo za nas vendarle pozitiven

Pred dnevi smo proslavljali 60-letnico obstoja našega kolektiva. Ravno v novembru smo dosegli rekordni mesečni izvoz v zgodovini Steklarne, ki se je približal znesku 1,5 milijona dolarjev. S tem smo sebi in drugim dokazali, da v investicijskem elaboratu zapisane številke o letnem izvozu 16 milijonov dolarjev niso bile utopija, ampak že postajajo resničnost.

Kot veste je bil ponoči 14. 11. sprejet

protiinflacijski program z mnogimi spremljajočimi ukrepi in posegi v pogoje poslovanja. Sprejela ga je Zvezna skupščina na predlog Zveznega izvršnega sveta. Danes in v preteklih dnevih smo bili priča polemikam in razpravam o tem, kaj ti ukrepi prinašajo gospodarstvu, posameznim grupacijam, za kakšne prerazporeditve novoustanovljene vrednosti gre, skratka kaj je kdo pridobil in kaj kdo izgubil. Težko bi dajali splošno oceno teh ukrepov. Iz našega zornega kota pa te ukrepe lahko komentiramo, čeprav še niso v celoti dorečeni.

Za nas bi bilo posebej pomembno, da bi že sedaj vedeli, kako bo z novim spremenjenim Zakonom o deviznem poslovanju opredeljen status pretežnega izvoznika. ZIS je sicer obljubil, da bo v novem predlogu upošteval zahteve gospodarstva, ki so bile oblikovane na različnih nivojih in okoljih, ki jih je povzela Gospodarska zbornica Slovenije.

Za nas je v tem trenutku pomembna ugotovitev, da nam devalvacija kot pretežnim izvoznikom **prinaša določene pozitivne učinke**. Če primerjamo povprečno rast vrednosti dolarja v januarju tega leta v primerjavi z januarjem v 1986. letu, vidimo, da je ta rast bila le 45%. Naša inflacija je bila v lanskem letu blizu 100%, letos pa blizu 180%. Šlo je za izrazito nesorazmerje med prihodki in stroški. Zaradi tega smo se znašli v izredno težkem dohodkovnem in likvidnostnem položaju.

Primerjava meseca novembra 1987 z istim mesecem 1986 – indeks porasta 299, kaže, da je sedaj dolar skoraj trikrat več vreden kot v istem mesecu preteklega leta. Iz tega je razvidno, da je šlo res za veliko dispariteto in neložnost sistema primarne delitve, ki je izvoznike kot smo mi, potiskala vedno bolj v ozadje. Kljub temu, da so se stimulacije za izvoz zmanjšale, nam realnejši tečaj tujih valut odtehta to zmanjšanje stimulacij, saj so bile izplačevane z nekajmesečno zamudo. Ob vsem tem pa ne smemo mimo tega, da

so ti učinki imeli tudi negativne posledice, saj so se močno povečali stroški energije, transportnih storitev, pa tudi surovin in repromaterialov. Ob le 10,9% dovoljenem povečanju cen na domačem tržišču, se postavlja vprašanje rentabilnosti proizvodnje za domači trg. Če bi delali danes le za domači trg, si upamo trditi, da bi bilo nemogoče preživeti.

1988. leto – Pričakovati je izboljšanje dohodkovnega položaja

Zopet se je pokazala za pravilno naša poslovna usmeritev v izvoz. Z vsemi temi ukrepi ta usmeritev še pridobiva na pomenu. Razen tega da je izvoz postal dohodkovno atraktivnejši, ne smemo mimo dejstva, da nenehno zmanjševanje kupne moči povzroča v mnogih panogah, ki proizvajajo potrošne dobrine za domači trg, zmanjševanje povpraševanja in proizvodnje.

Upoštevaloj ti dve ugotovitvi, ostaja naša osrednja naloga v naslednjem letu še povečan prodor na mednarodna tržišča oz. še večja izvozna usmeritev. Če izhajamo iz trenutne ocene prodajnih možnosti na zunanjih tržiščih, mislimo, da ni utopija, če načrtujemo izvoz v znesku 16 milj. dolarjev. Ob idealnih pogojih pa je možno to številko tudi preseči.

Zato, da smo dosegli tolikšno povečanje izvoza, je ta kolektiv v minulih dveh letih vložil ogromne napore. Prepričan sem, da bo tudi prihodnje leto gotovo težko in negotovo. Vendar za nas ne bo tako negotovo in nedorečeno, kot sta bili predhodni dve leti. Pozitivni premiki, objektivno gledano ne bodo prišli takoj do izraza, ker smo v preteklosti preveč izgubili. A upam že danes trditi, da bo prišlo do izboljšanja dohodkovnega položaja naše delovne organizacije.

Pred nami so mnoge pomembne naloge

Zraven vsakodnevnih tekočih opravil in nalog, ki bodo podrejene povečanju proizvodnje in izvoza, bodo naša področja delovanja še naslednja:

– Preveriti in doreči moramo naš poslovno-organizacijski sistem. Pri tem bo poseben poudarek dan pripravi dela v najširšem pomenu besede, informacijskem sistemu, ter podrobnejši opredelitvi posameznih funkcij poslovnega procesa.

– Na področju nagrajevanja, ki gotovo zahteva določene spremembe, moramo doseči večjo objektivnost in stimulativnejše nagrajevanje dobro in kvalitetno opravljenega dela. Na tem področju ne bo šlo brez težav. Ne smemo biti v ospredju zahteve in želje posameznikov, ampak cilji Steklarne, ki jih s tem zasledujemo.

– Na proizvodno tehničnem področju smo se opredelili in zagotovili finančne vire za remont dveh talilnih peči. To bo po organizacijski in tehnični plati izredno zahtevna naloga, ki jo bo potrebno opraviti tako, da ne bo motila tekoče proizvodnje. Pri vsem tem bi morali odpraviti ozka grla, pri poliranju stekla in hlajenju steklenih izdelkov, za kar še ni zagotovljenih finančnih virov. Menim, da ne bi smeli iti preko še sprejemljivega praga de-

vizne zadolženosti, zato bomo nekatere posege financirali iz tekočega dohodka, devizni delež pa zagotovili iz tekočih deviznih prilivov.

Iz vsega povedanega je razvidno, da bodo tudi prihodnje leto finančne obremenitve visoke, a so nujne za optimalno odvijanje proizvodnega procesa, kvalitetnejšo proizvodnjo in večji izvoz.

Ob vsem naštetem pa moramo storiti vse, da v prihodnjem letu tudi z naši-

mi osebnimi dohodki sledimo le-tem v gospodarstvu, ali pa vsaj omilimo razkorak v zaostajanju. Če bomo uresničili večino prej navedenih nalog, bomo na pravi poti, da bo naša proizvodnja v bodoče uspešnejša in manj podvržena raznim pretresom.

Dovolite, da ob koncu vsem skupaj zaželim uspešno in zdravo novo leto, z željo, da uresničimo vse zastavljene cilje.

JOŽE PELKO

Pomembna jubileja

Steklarna in Steklarska šola sta praznovali

Steklarna in Steklarska šola sta praznovali pomembna jubileja in sicer 60. oziroma 40. obletnico svojega obstoja in delovanja. Ob tej priložnosti se je zvrstilo več dogodkov, katerih zaključek je bila svečana proslava 28. novembra v kristalni dvorani zdraviliškega doma.

Proslave se je udeležilo veliko število delavcev, prisotni pa so bili tudi predstavniki družbenopolitičnega življenja občine in republike ter poslovnih partnerjev.

Prisotnim je najprej spregovoril direktor Steklarne, ki je v svojem govoru orisal dosednji razvoj steklarne in njeno perspektivo. Pri tem je izpostavil tudi prelomna obdobja od ustanovitve do danes z ugotovitvijo, da je bilo vsako teh po svoje težko, kot je težak tudi današnji trenutek, pa vendar ne postavlja vprašanja našega nadaljnjega vzpona. Zraven tisočletja starega steklarskega orodja – steklarske pipe, ki bo tudi v bodoče okostnica razvoja Steklarne, je bila sicer z določenimi

težavami, vendar uspešno vpeljana tudi najzahtevnejša svetovna tehnologija. Izdelki Steklarne se danes nahajajo na najbolj vidnih mestih v prestolnicah širom po svetu, ob boku najbolj znanih steklarskih imen, zaradi česar lahko z optimizmom zremo v našo bodočnost.

Pogoji gospodarjenja so bili zadnji dve leti za Steklarno kot pretežnega izvoznika nevzdržni. Kolektiv Steklarne zato pričakuje in zahteva, da ga na pravilno zastavljeni razvojni poti z ustreznimi ukrepi ekonomske politike podpre tudi širša družba.

V nadaljevanju je spregovoril direktor Steklarske šole in dejal, da pot, po kateri je šla šola, ni bila vedno lahka.

Zaradi različnih problemov, največkrat pa zaradi pomanjkanja ustreznih finančnih sredstev, je bil njen nadaljnji obstoj večkrat vprašljiv. Tako je bilo v telegramu, s katerim je v začetku petdesetih let Glavna direkcija kemične industrije Jugoslavije imenovala enega izmed ravnateljev, zapisano: »Zdaj pa pojdite v Rogaško Slatino in prevzemite šolo. Če se vam šole ne posreči urediti, ste zadnji direktor. Šolo bomo ukinili. Imate od naše strani posebno pooblastilo in proste roke.«

Kljub takšnim in drugačnim problemom je šola uspešno nadaljevala svojo učno-vzgojno poslanstvo, ob tem pa razvijala tudi svojo lastno proizvodnjo, usmerjeno še zlasti v proizvodnjo kvalitetnega gostinskega stekla. Prav sodobne oblike, ustrezna kvaliteta in poslovnost so prinesli šoli številna priznanja, sloves sodobne in perspektivne steklarne in steklarske šole.

Slavnostni govornik na proslavi je bil dr. Andrej Ocvirk, predsednik

3 V tako okrašeni dvorani je najprej spregovoril Jože Pelko (foto J. Zorin).

Slavnostni govornik dr. Andrej Ocvirk, zvezni sekretar za industrijo (foto J. Zorin).

Med povabljenimi so bili mnogi pomembni gostje (foto: J. Ocvirk).

Moški pevski zbor zdravilišča je izvedel kratek, a lep kulturni program (foto: J. Zorin).

zveznega komiteja za industrijo in energetiko. V govoru je poudaril trenutne gospodarsko-ekonomske težave v naši družbi in prizadevanja za njihovo razrešitev, ki pa so prepogosto preveč administrativne narave in zato ne dajo zelenih rezultatov. Izhod iz krize bo omogočila le večja proizvodnja, zlasti še proizvodnja, ki bo usmerjena v izvoz in to na konvertibilna tržišča. Prav zato gre vse priznanje kolektivu rogaških steklarjev, ki se že več desetletij uspešno spopada s svetovno konkurenco, je zaključil dr. Ocvirk.

Po proslavi je sledil kulturni program, v katerem so sodelovali Moški pevski zbor Zdravilišča Rogaška Slatina in učenci Steklarske šole, povezovala pa ga je televizijska napovedovalka Metka Centrih-Vogelnik, ki je vse prisotne tudi povabila na ogled razstave stekla Steklarne in Steklarske šole, ki je bila postavljena v muzeju grafične umetnosti. Razstavo stekla je spremljala razstava bakrorezov.

Na razstavi stekla so bili predstavljeni tako izdelki skozi desetletja, kakor

tudi današnji proizvodni programi. Tako je bila razstava stekla razdeljena v tri tematske sklope, to je proizvodnja v preteklosti, danes in gravura na steklu. Zlasti gravura na steklu in sodobno oblikovani stekleni izdelki so med množičnimi gosti, zlasti še tujimi, vzbujali občudovanje.

Po ogledu razstave je bilo za člane kolektiva in goste družabno srečanje v prostorih zdraviliškega doma, za katero sem prepričan, da bo vsem za dolgo ostalo v prijetnem spominu. J. A.

Izvoz v 1988 letu

Vzpodbudne prodajne napovedi!

Tržni teden v New Yorku ne predstavlja več nekaj razburljivo novega, saj se nanj pripravljamo pravzaprav od sredine leta naprej. Včasih manj drugič bolj intenzivno izdelujemo kolekcije vzorcev, ki jih iz leta v leto pripravljamo pravočasneje, kar pomeni, da so nekaj mesecev prej predstavljene nakupovalcem iz celotnega področja ZDA.

Kljub temu, da dogodek ni razburljivo nov, je za naš obstoj in prosperiteto izjemno važen. Težo mu daje absorpcijska moč tržišča, na katerega planiramo večji del našega izvoza (v 11 mesecih 9,0 milj. ZDA dolarjev ali skoraj 4/5 celotnega izvoza). Tržni teden pokaže z rezultati, koliko je kdo od ponudnikov uspel zadeti trend mode na področju stekla, koliko je njegova ponudba boljša od konkurenčne po estetskem izgledu proizvodov, po njihovi namembnosti odnosno funkciji, po pravilno zadeti ceni, prodajnih pogojih in embalaranju. Vse to odloča komu bo pripadel večji del tržne pogače, ki ostaja iz leta v leto približno ista.

Med temi, ki jim običajno rečemo ostali pogoji, so v zadnjih dveh letih

odigrala največjo vlogo medvalutna razmerja med ZDA dolarji in ostalimi zahodnimi valutami. Blago iz zahodne Evrope in daljnega vzhoda je postalo veliko dražje, zaradi nenehnega padanja vrednosti dolarja.

Medvalutne spremembe povzročajo mnogim težave

Stalno draženje blaga je povzročilo zmanjšanje nakupov v zahodni Evropi in daljnem vzhodu ter rahlo nižanje cen pri proizvajalcih in zmanjševanje marž pri grosistih uvoznikih. Proizvajalci kristala v zahodni Evropi, ki so bili močno orientirani na tržišče ZDA, so utrpeli krepke padce in porast zalog, kar je povzročilo zmanjševanje ob-

sega proizvodnje z vsemi posledicami (nekateri stečajni, ugašanje peči, zmanjševanje števila zaposlenih itd).

Naš dvig cen, lani od 4,5-7% in letos od 7-10% ni vplival na zmanjšanje nakupov. Nekateri proizvodni programi so prenešeni iz ZR Nemčije k nam. V istem časovnem razdobju smo pri nas najbolj intenzivirali razvoj novih programov, ki so pritegnili naše največje kupce s svojo atraktivnostjo in kompletnostjo ponudbe.

Napovedi za tržišče ZDA kar 15,5 milijona dolarjev

Na tržnem tednu smo se srečali z vsemi našimi partnerji. Prodajna situacija je dobra. Napovedi za prihodnje leto samo za to tržišče znašajo 15,5 mio dolarjev. Med največje kupce spadajo grosisti importirerji. Miller - Rogaška, s katerim bomo dosegli letos okrog 3,1 mio dolarjev, je naš največji kupec. Za prihodnje leto načrtuje velik porast prometa, realna ocena možnega prometa se suče med 4,5-5 mio

dolarjev. Drugi največji kupec je Mikasa. Letošnji promet bo znašal okrog 2,6 mio dolarjev. Napoved za prihodnje leto znaša 4,4 mio dolarjev. Na tretje mesto sodi Department Store organizacija The May co. Letos bo obseg prometa s ponarčili dosegel 1,5 mio dolarjev. Za prihodnje leto načrtujejo 1,65 mio dolarjev. Na četrtem mestu je trenutno Gorham, ki bo dosegel letos promet v višini 1,2 mio dolarjev, prihodnje leto naj bi dosegli 2 mio dolarjev. Na petem mestu se nahaja Wedgwood, ki bo dosegel letos skoraj 1 mio dolarjev, za prihodnje leto pa načrtuje dva mio dolarjev prometa. Napovedi prvih petih znašajo skupaj 14,5 – 15 mio dolarjev. Če temu dodamo še Macy's z 0,5 in vse ostale z 0,5 mio dolarjev, smo na že omenjeni številki 15,5 mio dolarjev.

Trenutno smo v zamudi z dobavami za cca mesec dni do dva meseca. Trdim lahko, da tempu, ki ga trenutno trg išče, ne moremo slediti po posameznih kategorijah; če pa gledamo situacijo na splošno, smo rahlo preprodani.

Z naročili za prvo tromesečje že razpolagamo za MILLER – ROGAŠKA, MIKASA, May Co, Macy's in Carter.

Tudi v Italiji in na Japonskem bomo prodali več

Že v prvi polovici januarja pričakujemo obiske in naročila od Wedgwooda in Gorhama, ostali pa nas obiščejo v februarju in prvi polovici marca.

Od ostalih tržišč so pomembne napovedi iz Italije, kjer naj bi se mesečna količina kristalina povzpela na cca 45–50.000 kosov ter gladkega lahko pihanega kristala na 20.000 kosov mesečno. Povečal naj bi se tudi plasman

Naši izdelki pred praznično prodajo v trgovini Ambient v Mariboru (foto Z. Novak).

brušenega svinčevega kristala. Drugo obetajoče in zahtevno tržišče je Japonska, kjer naj bi promet prihodnje leto narasel na 1 mio dolarjev.

Smo tik pred podpisom pogodbe za firmo SIRA v Italiji, ki naj bi prinesla že v prihodnjem letu 1,33 mio dolarjev, v naslednjih letih pa ob polni kapaciteti še več. Pogodba je dolgoročna in pomeni dodatno izvozno kvaliteto saj gre za elemente za razsvetljavo, ki samo povečujejo izkoriščenost obstoječih kapacitet. Vizija 17 mio dolarjev izvoza je skozi napovedi uresničljiva.

Zlasti še zaradi povečanih talilnih kapacitet ob remontu elektro peči in kadne peči, ki jo bomo postavili namesto četrte lončene peči.

Zmanjšati zamude – sicer se nam to utegne maščevati

Relativno dobro prodajno situacijo lahko prizadenejo prevelike zamude v dobavnih rokih, ki bi v skrajnem primeru lahko povzročile storno obstoječih naročil, še slabše pa bi vplivale na dolgoročno naročanje blaga pri nas. Seveda je važno, kot vedno, tudi vse ostalo, od konstantne kvalitete izpolnjevanja naročenih količin, do spoštovanja ostalih kupčevih zahtev. Skratka resnost in maksimalna pozornost, ki jo izvoz ima v našem poslovanju in načrtih za prihodnost.

Te vrstice so nastale v hitrici, a upam, da so vam bralcem posredovale koristno informacijo.

FRANC JANKOVIČ

Remont

Popravilo E-kadne peči

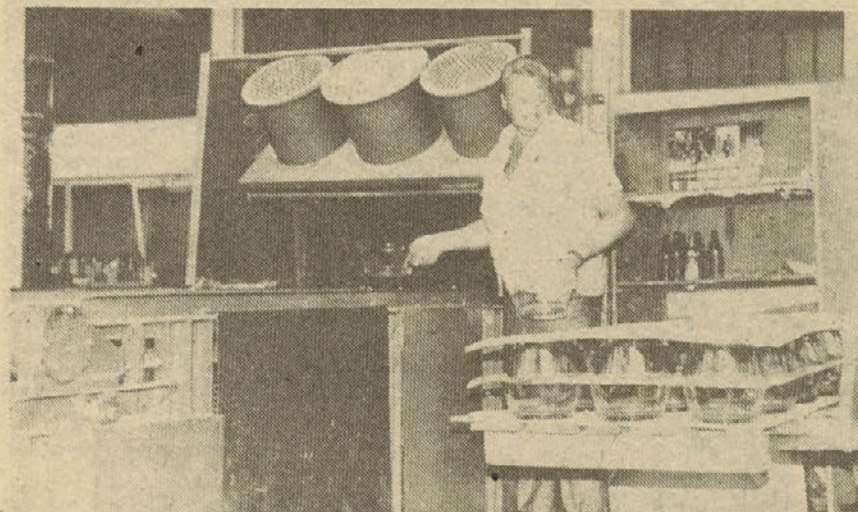
Marsikdo, ki razmišlja o obratovanju E-kadne peči se sprašuje, če je normalno, da se po preteku dveh let in pol mora izvršiti popravilo, in če smo bili zadovoljni s kvaliteto natanjenega stekla.

V celoti vzeto bi morali odgovoriti negativno, saj smo predvideli in se odločili za E-peč kot talilni objekt, na katerem je možno taliti najbolj kvaliteto stekleno maso za nadaljnjo predelavo. Ob poglobljenem razmišljanju pa le moramo upoštevati določena dejstva, ki opravičujejo nastalo situacijo. Namreč oba faktorja, čas trajanja in kvaliteta stekla sta v tem primeru tesno povezana.

Peč smo dodobra spoznali med obratovanjem!

Vedeti je treba, da je vsaka steklarska peč, še posebno pa E-peč, peč z mnogoterimi malimi skrivnostmi katere je potrebno spoznati in obvladati. To pa se v praksi lahko spozna le med obratovanjem. Lahko rečemo, da je vsaka prva peč v podjetju neke vrste »poskusni zajec« in so vsi, ki so uvajali

tovrstne peči, imeli začetne težave, zaradi česar je bila skoraj praviloma življenjska doba peči krajša kot so predvideli. Podobno smo tudi mi v tem času obratovanja doživljali velike pretrse. Lahko rečemo – upoštevajoč sedanje izkušnje – da je prav začetna faza obratovanja bila odločilna za nastalo situacijo, ko smo pravzaprav delali po navodilih projektantske firme. Strokovnjaki te firme poznajo verjetno premalo našo proizvodno tehnologijo, predvsem stekla, da bi lahko poznali oz. vedeli za vse skrite podrobnosti, ki v celoti zelo veliko pome-

Za dober mesec dni bomo ob remontu ugasnili E-peč (foto: Z. Novak).

nijo. Po drugi strani pa je bil njihov namen dokazati kvantitetne in kvalitativne parametre na začetku obratovanja. Pa tudi naši delavci, ki so se sicer usposabljali na podobni peči v Avstriji, le niso imeli toliko izkušenj, da bi lahko pravočasno intervenirali.

Posledično gledano ni ugotovljeno,

da so cinoksidne elektrode bile prehitro izrabljene in povzročile sekundarne posledice na samem ognjeodpornem materialu – kar se je evidentiralo tudi v slabši kvaliteti stekla. Lahko ugotovimo, da smo se v tem času marsikaj koristnega naučili, ter da takih napak ne bomo ponavljali.

Poseg bo trajal 5 tednov

Čaka nas obsežno in zahtevno delo pri popravilu talilnega dela peči. Kajti med obnovo peči bo potrebno dograditi tudi vsa spoznanja do katerih smo prišli v tem času. Se posebno pa je delo zahtevno, ker se nam mudi, saj ta talilni objekt zelo potrebujemo pri izpolnjevanju naših planskih obveznosti. Zato bomo vključili tudi manjše skupine »tujih« izvajalcev, ki nam bodo pomagali uresničiti zastavljeno nalogo. Računamo, da bi celokupni proces od ugašanja peči pa do ponovnega zagona trajal 5 tednov, delati pa bo potrebno kontinuirano in dobro sinhronizirano, da ne bo večjih vmesnih zastojev.

Ta zahteven remont bo torej ponoven izziv vsem, ki bodo pri tem sodelovali, in upam, da nam bo zastavljeni načrt uspel tako kot predvidevamo.

Čas popravila peči bomo morali izrabit tudi vsi operativni delavci pri tej proizvodnji, kajti potrebno bo temeljito pregledati in ukrepati s strokovnimi posegi pri vzdrževanju vseh strojev in naprav, da se bo ob ponovnem zagonu to evidentiralo z dobrimi proizvodnimi rezultati.

M. MRCINA

Pomen uvajanja in negovanja

Tehnik ročnega dela!

Šest tisoč let že ljudje oblikujejo steklo. Od nekdaj so ga oblikovali na ročen način, z različnimi pripomočki, ki so se spreminjali iz obdobja v obdobje. Stalnica so le spretne roke steklarjev, prirojen talent, znanje, pridobljeno z izobraževanjem pa tudi delovne izkušnje.

V Steklarni smo zadnja leta osvojili nekatere nove tehnike dela

Tudi naša Steklarna ima že spoštovanja vredno tradicijo, ki je že dosti daljša kot 60 let, saj so načine in postopke izdelave in oblikovanja steklenih izdelkov steklarji prinesli iz Zagorja ob Savi. Doslej smo obvladali naslednje načine izdelovanja kelihov, ki je po izdelavi še posebej tipičen izdelek in ki v strukturi proizvodnje zavzema osrednje mesto:

- vlečenje kelihov s steklarsko pinceto na vodilu (najbolj razširjena tehnika pri kristalinu)
- obloženi keliji in oblikovanje pečljev kelihov s pomočjo kamna, lesenega gladila ali aluminijastih škarij
- postopek za izdelovanje pečljev kelihov s pomočjo injekcijske stiskalnice

- način vlečenja pečljev iz telesa s pomočjo »pacel« škarij in dogrevanje
- rezanje stekla za pečelj na telo s škarijami in nato vlečenje pečlja
- prostoročno oblikovanje izdelkov

Zadnji trije načini oziroma postopki izdelave steklenih izdelkov so izredno dvignili raven naše ponudbe v svetu. Te izdelke je bilo možno videti na razstavi ob 60. obletnici Steklarne, ki je bila v grafičnem muzeju v Rogaški Slatini. Tudi v Združenih državah Amerike so bili razstavljeni izdelki na prodajnem tednu – market week-u in sicer pri kupcu Mikasa in Müller. Red-

Skleda iz svinčenega brušenega stekla iz programa Mikasa (foto: T. Tomič).

na proizvodnja s temi načini oziroma postopki pa teče za firmi Corado-Corady in Saivo. Vrhunec kvalitete in estetskega videza pa predstavljata seriji NARCIS in TANGO.

Na koncu lahko rečem, da smo vložili precej denarja, volje in prostega časa

za osvojitve teh tehnoloških postopkov. Vendar je za razvoj in kvaliteto potrebno tudi investirati. Vendar je to bila investicija brez »debelega« investicijskega projekta.

Želel bi, da s takšno voljo in resnostjo, kot je pristopilo nekaj naših ste-

klarjev za osvojitve teh načinov, pristopijo tudi ostali. Samo tako bo Steklarna dosegla še višjo raven v svetu, pridobila večji sloves in imela možnosti doseči tudi najvišje cenovne razrede.

LEOPOLD OGRIZEK

Prodaja na domačem tržišču

Glede na vse ukrepe zadovoljivo

Na domačem tržišču bomo v letošnjem letu prodali za več kot pet milijard dinarjev proizvodov. Glede na lansko leto predstavlja več kot sto odstotno povišanje vrednostne prodaje. Kosovno pa bomo prodali skupaj 2.600.000 kosov vseh vrst, kar pa predstavlja štiri-najst odstotkov manj stekla kot lani. Zmanjšanja kosovne prodaje ne beležimo zaradi povečanja zalog gotovih izdelkov, temveč predvsem zaradi zmanjšane proizvodnje za domače tržišče (na račun proizvodnje za izvoz).

V letošnjem letu smo t. i. domače proizvodnje programe iz svinčevega stekla brusili v glavnem samo v tozidih Tehnokristal in Dalmacijakristal, ob tem pa smo kapacitete v kristalin steklu v glavnem namenili proizvodnji za izvoz.

Prizadelo nas je več ukrepov

Ob dejstvu, da znaša povprečni koeficient obračanja več kot 15 ali z drugimi besedami, da so v povprečju izdelki namenjeni prodaji na domačem trgu na zalogi v skladišču 24 dni, ter ob dejstvu, da nenehno pada kupna moč prebivalstva, smo lahko z doseženimi

rezultati zadovoljni. Žal pa se moramo zavedati dejstva, da smo v tem letu bili kar dvakrat prizadeti zaradi sprejema administrativnih ukrepov ZIS. Prvič je to bilo v mesecu juniju, ko se je z odlokom ZIS povišal temeljni prometni davek za proizvode iz brušenega svinčene stekla kar za 15%, čeprav se je ravno takrat vodila akcija steklar-ske industrije Jugoslavije za znižanje prometnega davka. Drugič smo bili neposredno prizadeti v mesecu novembru ob sprejetju interventnih zakonov. Zaradi sprejetega odloka o najvišji ravni cen, smo cene proizvodov na domačem tržišču lahko povišali le za 10,9% namesto predvidenih

20–30%. Z istim odlokom pa so povišali cene posameznih vrst energije tudi do 70% ter posameznih surovin tudi do 60%. Teh nerealnih cen pa ne bomo smeli spreminjati vse do 15. maja 1988.

Med proizvajalcem in prodajo na drobno le en posrednik

Na prodajno politiko na domačem trgu pa je vplival še en odlok, ki je pričel veljati s 1. januarjem 1987. To je zvezni odlok, ki določa, da lahko nastopa med proizvajalcem ter drobno prodajo samo 1 grosist. Zaradi tega je odpadel ves medgrosistični promet. Pri nas smo to občutili tako, da smo morali pričeti sodelovati z manjšimi nespecialističnimi grosisti, kateri so prej kupovali naše proizvode pri specialističnih grosistih. Število kupcev – grosistov je naraslo s 25 v lanskem letu na 42 v letošnjem letu, ali z drugimi besedami, na novo smo pričeli sodelovati s 17 grosisti. Vse to pa je vplivalo na prehod na drugačen način dela. To pomeni, bistveno več transporta (več kupcev ter večkratni odvzemi manjših količin), povečan obseg dela prodajne službe, več kontaktiranja, več faktur, več obiskov pri kupcih kakor tudi več obiskov kupcev v Steklarni, večji obseg skladiščnega dela. To povzroča povišanje vseh vrst prodajnih stroškov.

Po drugi strani pa smo vsem novosprejetim grosistom nudili ter odobravali nižji % rabata, to je cene dela ali veleprodajne udeležbe ter krajše plačilne roke.

Zaradi tega smo v letošnjem letu zmanjšali veleprodajno udeležbo za 25 milj. din.

Drugi nudijo boljše prodajne pogoje

Omeniti velja da so pogoji, ki jih nudimo našim poslovnim partnerjem – grosistom, najslabši med proizvajalci stekla. Ostale steklarne nudijo praviloma vsem kupcem višji % veleprodajne udeležbe ter daljši rok plačila, nudijo pa tudi konsignacijsko prodajo.

Naša prednost je kvaliteta naših izdelkov, kakor tudi stalen pester izbor izvoznih programov artiklov. Vse to pa omogoča hitrejšo prodajo naših izdelkov v maloprodajah.

Čeprav naši proizvodi po kvaliteti odstopajo od proizvodov ostalih jugo-

Pri brušenju je potrebno biti zbran (foto: N. Bizilj).

slovanskih proizvajalcev pa žal ne odstopajo po kvalitetni embalaži. Program oz. izdelki, ki so namenjeni izključno prodaji na domačem trgu so embalirani v ustrezno darilno embalažo. To so zloženke v sivi barvi z zaščitnim znakom ROGASKA.

Skoraj ves izvozni program, ki ga prodajamo v Jugoslaviji, je embaliran v navadno rjavo kartonsko embalažo brez tiska. Izvozni programi pa predstavljajo več kot polovico vseh izdelkov namenjenih domači prodaji. Upravičene so kritike naših potrošnikov, da izdelki, v katere je vloženo toliko truda, ki so tako estetsko oblikovani, zaslužijo tudi primerno embalažo. Še posebej pozorni so kupci na embalažo takrat, kadar kupujejo naše izdelke za darila in takšnih nakupov je največ.

Prodali bi lahko še več, če ...

Kar se tiče prodajne situacije v bodoče, menim, da za del proizvodnje, ki je namenjena prodaji na domačem tržišču ni bojazni, da ne bo prodan. Prav tako bo moč plasirati izvozne artikle, ki ostajajo za prodajo na domačem trgu. To nam omogoča kvaliteta naših izdelkov, za katero se moramo nenehno truditi. Mnenje nekaterih, ki pravijo, da je za domači trg »vse dobro« se nam lahko maščuje. Res je, da nam nedavno sprejeti odloki ZIS trenutno ne omogočajo voditi realne cenovne politike. Ker pa smo prepričani, da takšno stanje ne more dolgo trajati, moramo z vso resnostjo obravnavati tudi domače tržišče, kajti Jugoslavija je trg, na katerem že leta plasirano med 35 ter 45% vseh proizvedenih izdelkov Steklarne. Zavedati se moramo

dejstva, da ima tudi izvoz svojo zgornjo mejo, ter da je domače tržišče tisto, ki lahko absorbira eventualne izpade v izvozu.

Ob določenem stalnem odnosu proizvodnih kapacitet glede proizvodnje za izvoz ter domači trg, bi lahko omilili sedaj prisotne izpade posameznih proizvodov (npr. liker kelihi, kelihi za konjak, steklenice, vrči, kristalin steklo, gostinski program) ter s tem zadovoljili potrošnike ter še povečali koeficient obračanja zalog gotovih izdelkov. Ob večjem vlaganju v ekonomsko propagando in druge akcije pospeševanje prodaje (prodaje, razstave, komercialni dnevi, katalogi, ipd.) in ustrežnejšim embaliranjem obstajajo realne možnosti za količinski in vrednostni dvig obsega prodaje.

MIRAN GAJŠEK

Povzetek iz poročila sekretarja OO ZKS

Programsko-volilna seja OO ZKS Steklarske šole

V petek, 11. decembra 1987 je bila programsko-volilna seja OO ZKS Steklarske šole. Na seji smo analizirali delo v preteklem štiriletnem obdobju, ugotovili pomanjkljivosti in dosežke v delovanju OO ZKS ter sprejeli programske smernice za leto 1988.

Število članov se ne spreminja – izstopi, pa tudi novi člani

Gibanje članstva v OO ZKS Steklarske šole od 1. 1. 1984 do 11. 11. 1987	1984	1985	1986	1987	Skupaj
- štev. novo sprejet.	1	1	0	4	6
- prišli iz drugih DO	3	-	3	1	7
- upokojili	2	-	1	1	4
- zapustili DO	8	-	1	3	12
- samovolj. izstopili	1	-	-	4	5
- črtani	-	-	-	-	-
- izključeni	-	-	-	-	-
Skupno št. članov					
- ob koncu leta	26	29	27	27	

Programsko-volilne seje pa se je udeležil član OK ZKS Šmarje pri Jelšah tov. Vojo Djinovski.

V obdobju od 1. 1. 1984 do 11. 12. 1987 je OO ZKS Steklarske šole imela 29 sej in 24 sej sekretariata.

Na sestankih smo obravnavali vprašanja, ki so izhajala iz programskih usmeritev naše OO ZKS, programa ZKJ, kongresnih dokumentov ZKS in ZKJ, stališča sej CK ZKS in CK ZKJ ter občinske organizacije ZKS Šmarje pri Jelšah.

V kriznih razmerah delo oteženo

Obravnavali smo kadrovske problematiko v šoli, uveljavljanje inovacijske dejavnosti, gospodarski rezultati in problematika poslovanja v DO, izpopolnitev sistema delitve po delu, idejnopolično izobraževanje članstva, evidentiranje in sprejem novih kandidatov v članstvo ZKS, razprava o predlogu sklepov 13. seje CK ZKJ, poročilo o vzgojnoizobraževalnem de-

lu v šoli in domu učencev ter druga vprašanja.

V letu, ki se izteka, je bilo delovanje OO ZKS oteženo, zaradi splošne krize, ki je bila najpogostejše uporabljena beseda v našem političnem življenju. Leto z galopirajočo inflacijo, razni ekscesi in dogodki, afere Agrokomerc, ki je globoko prizadela poštene člane ZK. Ker je velikokladuška afere povzročila beg iz ZK tudi v naši OO, ne morem mimo ugotovitve, da so mnogi člani ZK razočarani zaradi te afere, ker ne verjamejo, da bodo krivci zasluženo kaznovani. V mesecu oktobru in novembru so kar trije člani ZK samovoljno izstopili. Čeprav v izstopnih izjavah ne navajajo kot razlog velikokladuško afero, je bilo vendarle čutiti veliko razočaranje in negotovost pri mnogih članih ZK.

Strinjam se, da je velikokladuška afere razočarala številne člane ZK, ni pa to sprejemljivo kot motiv za izstop iz ZK, zlasti za tiste, ki so po svojem prepričanju in delovanju komunisti in ne samo sopotniki ali pa ki so prišli v ZK iz sebičnih, karierističnih in podobnih interesov. Nekateri člani OO so mnenja, da se pri nas nobena aktivnost ne izplača, da ni učinkov, da je brez vpliva in moči.

Pozabljamo, da je naša naloga, če hočemo biti avantgarda, bojevati se, da bi se stvari spremenile na bolje.

Komunisti bi morali v sedanjih razmerah gospodarske in politične krize biti prepoznavni po svojih prepričanjih in stališčih.

OO ZKS Steklarske šole je posvečala veliko pozornost prilivu novih članov ZK, predvsem iz vrst mladih. V letu 1987 je OO sprejela štiri učence na predlog OO ZSMS (učenci). Iz leta v leto se povečuje število OO, ki sprejemajo zelo malo novih članov ali nobenega. Prav gotovo je sprejem mladih v vrste ZK pohvale vredno, ker se v zadnjih letih mladi neradi odločajo za vstop v članstvo ZK. Po mojem mnenju je glavna ovira za vstop v ZK pri mladih naša neučinkovitost.

Potrebna bo večja odprtost OOK do organizacij ZSMS. Če bo naša OO neučinkovita, neaktivna v DO, potem je težko pričakovati, da bo privlačna za mlade.

Razprave o kadrih v ospredju

OO je posvečala pozornost kadrovske problematiki v DO. Kadrovska problematika je bila nekajkrat na dnevnem redu. Kadrovske razmere v vzgojnoizobraževalnem področju se izboljšujejo. V tem šolskem letu je z visoko izobrazbo 81% učiteljev, neustrezno stopnjo izobrazbe ima 19% učiteljev.

V šolskem letu 1987/88 je v osmih oddelkih vpisanih 173 učencev. Socialna struktura vpisanih novincev je zelo različna. 45% učencev srednjega programa ima zaposlenega enega od staršev, 51% učencev ima zaposlena oba starša, 4% učencev nima zaposlenih staršev. V nepopolni družini živi 11,9% učencev srednjega programa in 43,5% učencev skrajšanega programa. Takšna populacija učencev pa zahteva večje angažiranje učiteljev in prilaganje oblik in metod dela z učenci.

Mladi se neradi odločajo za poklic steklopipača. Delovna organizacija je sprejela nekaj ukrepov za izboljšanje kadrovske strukture pri peči, na primer 100% povečanje kadrovskega štipendij, reševanje stanovanjske problematike mladih delavcev ipd. DO do sedaj uspešno rešuje stanovanjsko problematiko. Samo v letošnjem letu je uspešno rešila stanovanjsko problematiko za 6 delavcev. Nekaj delavcev je dobilo tudi stanovanjske kredite.

V štiriletnem obdobju je OO večkrat dala pobudo, da se spremeni oziroma dopolni analitična ocena. V letošnjem letu je le-ta urejena.

Informiranje delavcev je bistveni pogoj za razvoj samoupravljanja. Delavcem je treba dati več informacij o gospodarstvu in gospodarjenju v delovni organizaciji.

Na sejah OO je bilo ugotovljeno, da delegati sveta šole ne zastopajo stališč baze, ker se o vprašanih, ki so na

Rok Petrovič z našim pokalom se iz časov, ko je zmagoval (foto: N. Bizilj).

dnevnem redu, ne posvetujejo z delavci.

Vso to problematiko povezave delegatov z bazo, informiranje delavcev, je obravnavala OO ZKS in sprejela konkretne sklepe. Dala je pobudo svetu šole, da na eni od sej sveta obravnava problematiko povezave delegatov in baze.

Sodelovanje DPO v DO ni bilo zadovoljivo. Potrebno bo v prihodnje bolj uskladiti delovanje DPO v DO.

Dobri poslovni rezultati

Na seji OO, ki je bila 10. 11. 1987 smo obravnavali finančno poslovanje od 1. 1. do 30. 9. 1987. V primerjavi doseženega CP z enakim obdobjem lanskega leta je letos povečan CP za 150%. V strukturi CP je največja realizacija prodaje stekla, ki znaša 85,42% CP, vsa ostala realizacija pa znaša 14,58%. Doseženi dohodek je v primerjavi z enakim obdobjem v letu 1986 povečan za 138%. Čisti dohodek je v primerjavi z enakim obdobjem v letu 1986 za 129% večji. Povprečni OD na delavca v devetmesečnem obdobju je bil 217.562 din. Poslovanje Steklarske šole je dobro, ter dosega glede na jugoslovanske steklarne izjemne uspehe. V prvih devetih mesecih na povprečni OD zaostaja za republiškim povprečjem za 3,6% (za gospodarstvom).

Pozitivni rezultati poslovanja v prvih devetih mesecih nas ne smejo uspraviti. Prepričan sem, da vse notranje rezerve še niso izkoriščene za doseganje boljših rezultatov poslovanja. Delavce je potrebno seznaniti, kje so

še naše notranje rezerve za doseganje še boljših rezultatov poslovanja. Komunisti bi si morali prizadevati za zmanjševanje vseh vrst stroškov.

Komunisti se ne moremo sprijazniti s tezo, da samo kritiziramo, ampak moramo predlagati rešitve. Ni naša naloga, da se spuščamo v presojanje strokovnih vprašanj, temveč da s svojim delovanjem vplivamo na tiste, ki so za to poklicani in odgovorni, da to svojo nalogo strokovno in odgovorno opravijo. Tako se na primer glede nove investicije v DO ne moremo spuščati v presojanje strokovnih rešitev. Na ta vprašanja mora dati odgovor stroka, oziroma tisti, ki so za to poklicani in odgovorni.

Idejnopolitična usposobljenost članov ZK je eden izmed bistvenih pogojev za aktivnost in učinkovitost organizacije. Izvedena so bila predavanja za vse člane ZK: religija in ZKJ, oziroma SFRJ z državami na katere meji, socializem v deželah vzhodne Evrope.

Dva člana sta končala OPŠ, en član je opravil trimesečni seminar Teorija in praksa samoupravljanja. Novospregjeti člani so se udeležili seminarja, ki ga je organiziral OK ZKS Šmarje pri Jelšah. Člane ZK je potrebno spodbuditi za samoizobraževanje. Danes potrebujemo idejno-politično usposobljene komuniste.

Osnovne naloge v prihodnjem letu – investicija in večji izvoz

V poročilu sem naštel le nekatere naloge, ki nas čakajo v prihodnjem letu:

- aktivna vključitev v razpravo o ustavnih spremembah,
- povečanje izvoza na konvertibilno področje,
- realiziranje načrtovane investicije pri peči,
- pridobivanje učencev za izobraževanje v zahtevnejših programih,
- pridobivanje novih članov iz vrst mladih in neposredne proizvodnje za sprejem v ZK in druge naloge.

Ob koncu smo se zahvalili članu OK ZKS Šmarje pri Jelšah, tovarišu Voju Djinovskemu za sodelovanje na naših sejah in pomoč, ki nam jo je nudil.

Na programsko-volilni seji smo izvolili novo vodstvo OO ZKS. Za sekretarja je bil izvoljen tov. Janko Štefančič, za njegovega namestnika pa tov. Marjan Čuješ. Novemu vodstvu želimo obilo delovnih uspehov v naslednjem mandatnem obdobju.

Prav tako smo sprejeli programske usmeritve OO ZKS za leto 1988, ki imajo opredeljene nosilce nalog in roke izvedbe.

Člani OO ZKS smo sprejeli še nekatere sklepe s ciljem izboljšati sodelovanje DPO v DO.

MIROSLAV BRADIČ

Steklarska industrija v težavah

Tretjega decembra je Republiški odbor sindikata (ROS) delavcev kemične in nekovinske industrije Slovenije, sklical posvet predsednikov konferenc sindikata večjih delovnih organizacij naše dejavnosti. Panoga šteje trinašdeset tisoč delavcev, v njej se nahaja tudi vsa steklarska industrija Slovenije.

Namen tega posveta je bil predvsem priprava planskih dokumentov v OZD, ter razprava v sindikatih o osnutku resolucije, o politiki uresničevanja družbenega plana Slovenije za leto 1988, ter o trenutnem gospodarskem položaju v OZD.

Protiinflacijski ukrepi niso vzpodbuda gospodarstvu

Tega posveta sva se udeležila predsednik konference sindikata Steklarne tov. Jože Bedenik in avtor tega zapisa. Bilo bi odveč, da bi opisal vso problematiko naše dejavnosti, saj se večji del OZD ubada z istimi težavami kot steklarska industrija. Nekatere delovne organizacije imajo v proizvodnji še večje probleme kot pa steklarska industrija.

Dodatne težave v industriji naše panoge so vsekakor povzročili protiinflacijski ukrepi ZIS, ki so krepko in ostro posegli v celotno gospodarstvo Slovenije in Jugoslavije.

Prav na tej seji so bile izrečene ostre besede. Spraševali smo se, zakaj proti-

inflacijski ukrepi, ki niso vzpodbuda gospodarstvu, saj bo veliko delovnih organizacij zaključilo poslovno leto 1987 na robu rentabilnosti oziroma z izgubo.

Bili smo enotni, da ukrepe načeloma podpiramo, čeprav so prizadeli v pretežnem delu dobre gospodarje naše dejavnosti – v industriji nekovin, kamor sodi tudi Steklarna Rogaška Slatina.

Tudi ostale delovne organizacije in TOZD naše branže se spopadajo z resnimi težavami. Kot primer navajam tovarno keramičnih izdelkov Liboje, Svaty Maribor in še nekatere druge. Posledica tega so razen ukrepov ZIS, vse večje zaloge gotovih izdelkov, težave z izvozom ter prost uvoz nekaterim izdelkom.

Steklarska industrija v težavah

Nestetokrat smo ugotavljali, da je steklarska industrija Slovenije in Jugoslavije v izredno težkem položaju. Tega se zavedamo vsi, zato je naša

dolžnost, da na tem področju storimo vse kar je v naši moči. Izoblikovali smo nekaj dobrih pobud in predlogov ter zavzeli sklepe, ki jih bomo posredovali Zveznemu odboru sindikatov Beograd. Ob koncu je prevladalo mnenje, da smo aktivni izvozniki zdaj vendarle v boljšem položaju. Mednje prav gotovo sodi tudi naša Steklarna.

Izvoz, zlasti na konvertibilno tržišče je garancija za boljši jutri. Mi imamo pogoje, tradicijo, pridnost in kakovost izdelkov, zato si lahko obetamo boljšo bodočnost.

Dobri kadri odhajajo iz gospodarstva

Želel bi se dotakniti še enega vprašanja, ki so ga izpostavili predsedniki konferenc sindikata. Zakaj nam že nekaj let odhaja strokovno sposoben kader iz gospodarstva? Zaposlujejo se predvsem v negospodarskih dejavnostih, SIS, DPO itd. Ugotovitev je bila nedvoumna – odhajajo tja, kjer so bolj nagrajeni, kjer je delo lažje in odgovornost manjša. Ta pojav bi morali preprečiti. Tudi naša družba bo morala pravilno vrednotiti delo strokovnega kadra v delovnih organizacijah in tozidih, kajti brez dobrih in perspektivnih strokovnjakov ni dobrega gospodarstva.

F. ŽUPANIČ

Velik padec realne vrednosti naših osebnih dohodkov!

Inflacija in osebni dohodki

Če človek zboli se prej ali slej pojavi vročina, ki ga opozori, da z njegovim organizmom nekaj ni v redu. Tudi gospodarstvo kjerkoli na svetu, če ima nezdrave temelje in če odnosi med subjekti, ki ga tvorijo ne temeljijo na ekonomskih zakonitostih, reagira po svoje. »Obolenost« gospodarstva ima svoje ime, to je zloglasna inflacija.

Inflacija – velika nadloga sodobnega gospodarstva

Povsod po svetu ima inflacija iste značilnosti, to je hitra rast cen na eni strani in padanje kupne moči prebivalstva na drugi strani. Ni države na svetu, ki bi zavestno sprejemala ukrepe, ki bi vplivali na povečanje inflacije. Vse se inflacije otepajo po svojih najboljših močeh, ene so pri tem bolj uspešne, druge manj.

Na našo žalost je med temi, ki v bor-

bi zoper inflacijo doslej niso bile preveč uspešne, tudi Jugoslavija. Razno razni recepti za ozdravitev jugoslovanskega gospodarstva, podani v obliki raznih »paketov« in programov, so se pokazali kot neuspešni. Inflacija bo kmalu dosegla 180%, kar je že hiperinflacija in obenem pomeni tudi vedno težjo možnost kontrole.

Drugo plat inflacije, to je upadanje kupne moči prebivalstva, občutimo prav vsi. Osebni dohodki sicer nomi-

nalno ali vrednostno naraščajo, vendar pa njihova realna vrednost vsako leto pada. Se pravi, da kljub vedno večjim zneskom, prejetim ob izplačilnih dnevih, zanje dobimo povprečno manj dobrin in lahko poravnamo manj računov za storitve. To obenem tudi pomeni, da živimo vedno slabše.

Zanimiv je način, s katerim poizkušajo razni proizvajalci in ostali opravičiti visoke skoke cen. Pogosto beremo ali slišimo obrazložitve, da še vedno nismo na nivoju cen, ki za istovrstne storitve ali blago veljajo na zahodnoevropskem tržišču. Nihče pa ne prikaže primerjave, kakšni so naši osebni dohodki v primerjavi s plačili v zahodni Evropi.

V letošnjem letu strm padec naših OD, če jih preračunamo v tujo valuto

Dejstvo je, da pretvorba naših dinarskih OD po tečajni vrednosti v konvertibilno valuto zaradi vsebinskih razlik ne more dati direktne primerjave. Naši povprečni OD, preračunani na primer v DM in primerljivi skozi daljše časovno obdobje pa kljub temu nudijo sliko, iz katere lahko izluščimo marsikatero že znano resnico.

Povprečni OD v gospodarstvu SRS

leto	din	DM (po povprečnem vred. mes. tečaju)
1973	2.194	368,7
1978	5.730	624,2
1982	14.040	667,0
1984	27.222	496,1
1986	118.839	652,5
1987	325.000	422,0

Za kvalitetnejši dvig naše ponudbe je pomembno uvajanje novih tehnik dela (foto: Z. Novak).

Iz tabele sta razvidni predvsem dve ugotovitvi. Kljub temu, da se že vse od leta 1980 gospodarska kriza zaostre, to ni v celoti videti iz teh podatkov. Še posebej v 1986. letu ne, ki je bilo že

zelo krizno in kljub temu v tem letu naši realni osebni dohodki preračunani v DM niso upadli ampak so celo porastli. To pomeni, da je naša ekonomska politika vsa ta leta, še posebej izrazito pa lani, vodila politiko precejenega dinarja.

Novembrski osebni dohodek, preračunan v DM v primerjavi s povprečnim OD v DM za leto 1986 kaže padec za 35%. To pomeni, ob upoštevanju, da imajo nekatere vrste blaga na jugoslovanskem trgu cene na zahodnoevropskem nivoju ali celo višje, kar je možno le ob precejšnji zaščiti takšnih proizvajalcev s strani države, da je življenjski standard po zadnjih ukrepih zelo upadel.

Zavedati se je treba, da so predvsem delovni ljudje tisti, ki bodo s svojim delom prispevali k rešitvi sedanje vsesplošne krize.

S prevelikim padanjem življenjskega standarda pa za dodatne delovne napore ne bodo ravno najbolj motivirani.

DARKO BORŠIČ

Naš sodelavec Valter Jordan je prejel

Visoko državno priznanje

V navadi je da društva, družbenopolitične organizacije in družbenopolitične skupnosti svoje člane, ki so pri delu še posebej zagranjeni in uspešni ter zaradi tega izstopajo v pozitivnem smislu, za takšno delo tudi nagradijo. Dodelitev visokega državnega odlikovanja članu naše delovne organizacije tovarišu Valterju Jordanu je bila povod za kratek razgovor.

— Tov. Jordan najprej čestitke k prejetemu odlikovanju in obenem vprašanje, za kakšne vrste odlikovanja gre in kakšni so vzroki za njegovo podelitev?

»Gre za red zaslug za narod s srebrno zvezdo, ki ga podeljuje predsedstvo SFRJ za zasluge in uspehe pri delu, pomembne za socialistično graditev države.«

Naš sogovornik je kot nosilec različnih funkcij v zvezi sindikatov Slovenije, od predsednika osnovne organizacije ZSS v naši delovni organizaciji, preko predsednika občinskega sveta ZSS v preteklosti in zdajšnjega člana republiškega sveta in kadrovske komisije pri ZSS, gotovo pravi naslov za mnenje o sedanjem trenutku sindikata oz. o njegovi vlogi v družbenem življenju.

»Ni dvoma o tem, da je sindikat v zelo težkem položaju. Delo, bodisi v osnovni organizaciji ali drugje, je zelo zahtevno. Zaradi težke gospodarske situacije, v kateri se nahaja celotna

družbenopolitična skupnost, mora sindikat delovati zelo preudarno. Preudarnost dela je pomembna tudi zaradi povečanja normativne dejavnosti

Valter Jordan

— tu imam v mislih sprejemanje zakonov restriktivne narave, na katere je le malokrat možen neposreden delavski vpliv. To pa pomeni, da sindikat, kot množičnejša družbenopolitična organizacija delavcev izgublja na svoji udarnosti in tudi ne more uresničevati programa, ki si ga je na konferencah in kongresih zastavila. Zadnji pojavi v naši družbi, prekinitve dela in zahteve po drugačnem sindikatu so posledica tega. Napak pa bi bilo misliti, da so te zahteve deloma upravičene, deloma pretirane, nastale zaradi zgoraj navedenega. Vzroki tičijo v neaktivnosti posameznih sindikalnih organizacij in njihovih aktivistov.

Prepričan pa sem, da se bo takšno stanje hitro spremenilo zaradi potrebe delavcev po močni politični organizaciji, ki bo reševala njihove težave.

— Sedanji družbeno ekonomski položaj ni lahek. Pogosto slišimo, da je politika izgubila stik z bazo. Kakšen je vaš komentar o tem?

»Mislim, da že dalj časa trajajoča kriza ni tako huda, da se je s skupnimi močmi ne bi dalo premagati. Seveda bo bitka za višji standard delavcev huda in brez samoodrekanj ne bo šlo. Poti za to so. Prepričan sem, da na primer z bolj angažiranim delom strokovnih in vodstvenih delavcev, nepo-

srednih organizatorjev proizvodnje, lahko dosežemo zmanjšanje materialnih stroškov in s tem vplivamo na povečanje dohodka. Prav tako lahko preko delegatov v družbenopolitičnih organizacijah, družbenopolitičnih skupnostih in samoupravnih organih vplivamo tudi na tista področja, za katera večkrat rečemo, da nimajo nobenega vpliva, so pa izredno pomembna za pogoje gospodarjenja.

Linearno sprejeti ukrepi imajo gotovo slab vpliv na pogoje gospodarjenja. DO bomo morali zagotoviti kar največ-

jo možno samostojnost in tako pogosto spreminjati pogoje gospodarjenja.

Kar pa zadeva politično delovanje – mislim, da obstaja razlika in to predvsem v metodah delovanja. Ko sem začel politično delovati, smo se predvsem ukvarjali s problemi, s katerimi smo se srečevali na svojih delovnih mestih, v svojem kolektivu. Prav tako so npr. na nivoju občine delovali v isti smeri, se pravi posvečali pozornost reševanju problemov v tej družbenopolitični skupnosti. Manj pa smo se vsi skupaj posvečali problemom na nivoju republike ali federacije. Danes

je drugače, saj preveč naše moči porabimo za razprave o problemih, predvsem v državi. Sicer pa je to glede na trenutno situacijo v Jugoslaviji normalno. Imam občutek, da se DPS preveč ukvarja s seboj in s problemi, ki so odmaknjeni od neposrednega interesa delavcev. Zaključil pa bi tako: vse napore moramo vložiti v to, da uresničimo že skoraj pozabljeno parolo – delu čast in oblast ali v naših razmerah samoupravljanje delavcem in s tem tudi oblast.

DARKO BORŠIČ

Razstava steklenih izdelkov Steklarne Rogaška in Steklarske šole

Lepa razstava ob pomembnem jubileju

Dvajsetega novembra je bila v muzeju grafične umetnosti odprta razstava ob jubileju Steklarne in Steklarske šole. V kratkem a lepem nastopu se je ob otvoritvi predstavil kvartet Ingrad.

Ob razstavi sta bila izdana dva kratka spremna teksta, ki sta obiskovalcem v slovenščini in nemščini nanizala nekaj osnovnih podatkov o razstavi, njeni vsebini in razstavljalcih. Dovolite, da navedem nekaj misli in podatkov iz teh dveh tekstov:

»Steklo je plemenita materija, ki je vredna najboljšega oblikovanja in obdelave. Oblikovalcem, steklopihalcem in steklobrusilcem ta material, ki ima svojstveno »življenje«, nudi obilo možnosti glede oblikovanja, plemenitenja, svetlobnih efektov in loma svetlobe. Ta dognanja skušamo v obeh steklarskih kolektivih vključiti v redne proizvodne programe, kar nam v precejšnji meri uspeva. Tako naši izdelki plemenitijo naše bivalno okolje, steklo kot uporaben in okrasen izdelek pa tako pridobiva mesto, ki mu gre.«

Sočasno z razstavo steklenih izdelkov so bili prikazani stari bakrorezi in sicer 51 originalov iz 18. stoletja. Prikazovali so tehnologijo proizvodnje stekla iz tistih časov, načrte in gradnjo peči, taljenje, pihanje in obdelavo stekla, ter orodje potrebno za obdelavo. Večina del oz. bakrorezov izvira iz Italije, njihova avtorja sta bila Bartolomeo, Nerici iz Lucca in Giovanni Canahci iz Firenc. Iz razstavljenih grafik je bilo razvidno, da se še danes uporabljajo mnoge tehnike dela in orodja iz 18. stoletja. Razstava grafik o ste-

klarstvu je obogatila razstavo steklenih izdelkov in oboje skupaj je predstavljalo zaokroženo in ogleda vredno celoto.

Vtis in odmev z razstave

Razstavljeno steklo rogaških steklarjev je bilo kvalitetno in je v intimnem okolju v urejenih prostorih grafičnega muzeja (najstarejše zgradbe v Rogaški Slatini 1805–1806) v primer- nih razstavnih vitrinah čudovito lomilo svetlobo in navduševalo številne obiskovalce. Zaradi večjega zanimanja za tovrstno razstavo je bila podaljšana še za teden dni. Škoda, da ni bila izkoriščena možnost razstavljanja do konca meseca decembra – preko novoletnih praznikov (prodajna razstava, razstava gravur DEKORJA iz Kozjega in izbira primarnih artiklov – novoletna darila).

Razstava ob jubileju Steklarne je lahko zasnovana tako kot se je predstavila s svojo proizvodnjo Steklarna takrat. Lahko bi se pa predstavila tudi zgodovinsko pregledno – retrospektivno, kar pa bi terjalo celovit študijski pristop, zbiranje gradiva in strokovno obdelan material.

Predstavljena raznolikost in širina proizvodnih programov

Prostorske možnosti so dovoljevale tak okvir. Mislim, da je oblikovalec

Tihomir dobro odbral in postavil eksponate, ki so predstavili raznolikost proizvodnega programa in nesporno kvaliteto kristalnega stekla, kar so ugotavljali tudi vsi laični obiskovalci.

Redni proizvodni program je dopolnjeval Andrej Zupan s svojimi izdelki, kar lahko pohvalimo kot prizadevanje delovne organizacije za nadaljnje raziskovanje stekla kot materije. Morda je mojster predstavil preveč izdelkov na razpoložljivem prostoru, kar ni v prid razstavljenemu unikatu. Razstava ne zahteva kvantitete, ampak je dovolj kvaliteta.

Škoda je, da med eksponati ni bilo razvidno, kateri izdelki so plod doma- čih oblikovalcev. Prevladoval je izvozni program, izdelan z naročenimi oblikami.

Prav bi bilo, da bi takšna razstava predstavljala tudi domače tehnološko znanje, oplemenitenost z domačim dizajnom (industrijska oblika – forma, brušenja in gravura – dizajn).

Steklarski šoli je bil odmerjen relativno majhen prostor za predstavitev njihovega šolskega in proizvodnega programa. Morda je zato iz predstavitve izpadel njihov šolski program, kar je dejansko njena primarna naloga. Izpitni izdelki njihovih učencev po končanem šolanju pričajo o kvaliteti strokovnega izobraževanja.

Pohvale in ugodni vtisi obiskovalcev po ogledu razstave dokazujejo, da je dosegla svoj namen. Lepa razstava ob pomembnem jubileju.

ANTON SLIVNIK

Kadrovske zanimivosti za meseca oktober in november 1987

Naše vrste dobivajo sveže moči!

V oktobru nas je bilo zaposlenih 1.977 delavcev, v novembru pa so se naše vrste okrepile za 101 delavca. Vsem novim sodelavcem želimo mnogo delovnih uspehov in dobro počutje v naši hiši.

Stanje, dne 31. 10. 1987 po TOZD

TOZD OSNOVNA IZDELAVA	559
TOZD DODELAVA	190
TOZD KRISTAL	647
TOZD DEKOR KOZJE	230
TOZD SERVISNE DEJAVNOSTI	97
TOZD DELAVSKA RESTAVRACIJA	29
TOZD DALMACIJAKRISTAL	
TOZD TEHNOKRISTAL	
DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB	225
SKUPAJ STEKLARNA »BK«	1977

V oktobru so prišli:

V TOZD osnovna izdelava krogličar Roman Gajšek in odnašalec Anton Božak; v TOZD Dodelava izdelovalec kartonske embalaže Ignac Kunštek; v TOZD Kristal brisalki stekla Majda Gajšek in Dubravka Kolarec; v TOZD Dekor Kozje čistilka stekla Silva Študelj; v TOZD Servisne dejavnosti kovinostrugar II. Zvonimir Špiljak in v DSSS čuvaj Zdravko Povalej.

Odšli so:

iz TOZD Osnovna sredstva nabiralec dna Štefan Stojnšek v pokoj, topil-

V mesecu novembru smo dosegli doslej rekordni mesečni izvoz v zgodovini Steklarne – 1.474.928 ameriških dolarjev. To je 18% več kot v doslej rekordnem mesecu marcu 1987. Skupaj smo tako izvozili v enajstih mesecih za 12,2 mio dolarjev, kar je 6,4% več kot v lanskem celem letu. Doslej smo realizirali 92,7% letnega načrta izvoza. To so res vzpodbudni podatki, če vemo, da dobri 2/3 izvoza realiziramo na tržišče ZDA in gre torej za realno rast izvoza, in ne večji izvoz na račun medvalutnih sprememb.

Izdelki iz serije Royal Tartan (fotoarhiv).

ničar-pripravnik Fran Djurašević pa je bil izključen; iz TOZD Dodelava je odšla v pokoj zataljevalka robov Sonja Ivič; iz TOZD Kristal pa označevalka stekla Marija Hohnjec; iz DSSS so odšli v starostno upokojeitev čuvaj Karel Smeh, skladiščna delavca Martin Kralj in Anton Špoljar, skladiščni delavec Branko Plavčak pa je bil izključen, Leonida Podhraški, ki je delala na delovnem mestu knjigovodja TOZD 5 je dala odpoved.

Zadnji ukrepi iz protiinflacijskega programa so izredno poslabšali pogoje poslovanja za mnoge proizvajalce stekla. Še posebej tiste, ki svojih izdelkov ne plemenitijo in pri katerih strošek energije predstavlja najpomembnejšo stroškovno postavko. Tiste, ki v pretežni meri izvažajo, ukrepi niso tako prizadeli. Zato mnoge steklarne zdaj »proizvajajo izgube«.

Stanje, dne 30. 11. 1987 po TOZD

TOZD OSNOVNA IZDELAVA	566
TOZD DODELAVA	189
TOZD KRISTAL	648
TOZD DEKOR KOZJE	231
TOZD SERVISNE DEJAVNOSTI	97
TOZD DELAVSKA	
RESTAVRACIJA	29
TOZD DALMACIJAKRISTAL	100
TOZD TEHNOKRISTAL	
DELOVNA SKUPNOST	
SKUPNIH SLUŽB	228
SKUPAJ STEKLARNA »BK«	2078

V mesecu novembru so se predstavniki naše Steklarne na tržnem tednu v ZDA srečali z vsemi našimi najpomembnejšimi poslovnimi partnerji iz ZDA in Japonske. V decembru pa tudi že prej, so nas mnogi obiskali tudi v Rogiški.

V novembru so prišli:

V TOZD Osnovna izdelava odnašalci Franc Brečko, Franjo Horvat, Stanek Korže, Mirko Mikša in Jožef Tepeš, pripravnik V. st. Venčeslav Cajzek, talilec stekla na elektro in plinski kadni peči Slavko Herceg in krogličar Ratko Ovcarič. V TOZD Kristal so prišle brisalka stekla Dragica Barič, Danijela Lapan, Marija Pavič in Smiljana Velek. V TOZD Dekor pa se nam je pri-

Za mesec december načrtujemo izvoz v višini 1.432.133 dolarjev in prodajo na domačem tržišču v znesku 424 milj. din.

★

Z zadnjim zvišanjem vrednosti točke na 675 din znaša povprečni osebni dohodek v Steklarni v mesecu novembru 342.424 din. Nekoliko večji kot bi bili sicer, so zaradi dvome-sečnega izplačila dodatka za stalnost in dodatkov za izmen-sko delo.

družila umivalka stekla Ladislava Seničar. V DSSS smo dobili tehnologa-strojnika Vladimirja Pavunška.

Odšli so:

Iz TOZD Osnovna izdelava je bil izključen odnašalec Zdravko Novak.

Iz TOZD Dodelava je odšla brisalka stekla Ivanka Morić zaradi izključitve.

Iz TOZD Kristal pa so nas zapustili: pripravnik II. st. Igor Kolar po 29. členu Pravilnika o pripravištvu, brisalki stekla Snježana Balon in Marija Ben-delja pa sta bili premešeni v DSSS.

Rodili so se ...

V jeseni so se našim sodelavkam in sodelavcem rodili: Urška Prah – Jože-tova hči, Dario Kuković – sin Dragi-ce Topolovec, Sonja Peer – Marjanova

Na seji delavskega sveta OZD 16. 11. je bil sprejet sklep, da se določijo novi zneski povračil stroškov, ki jih imajo delavci pri delu oz. v zvezi z de-lom in znašajo:

a) stroški za prehrano in pre-nočišče:

– cela dnevna nad 12 ur 10.280 din

– polovična dnevna od 8–12 ur 5.140 din

– znižana dnevna 6–8 ur 3.850 din

– stroški za prenočišče po predloženem računu do vključno A kategorije ali v višini 8.048 din

b) kilometrina

– za prevoz na službenem potovanju znaša 30% od cene goriva, ki ga vozilo uporablja

– za prevoz na delo po 34. členu pravilnika 73,50 din

hči, Zoran Kranjec – Marjanov sin, Elizabeta Kovačič – hči Angele Gobeč, Natalija Cerovski – Mirova hči, Dragutin Kralj – Dragičin sin in Mirko Kastelič – sin Jagode Popovac.

Vsem staršem iskreno čestitamo, njihovim otrokom pa želimo veliko zdravja!

S samoupravnim sporazu-mom o skupnih osnovah in me-rilih za razporejanje čistega dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno po-rabo so bile sprejete pomemb-ne novosti o katerih ste že bili obveščeni. Navajamo odstotke za izračun nekaterih dodatkov. Osnova je predvidena mesečna akontacija za poln delovni čas.

a) dodatek za neprekinjeno delovno dobo v Steklarni:

neprekinjena del. doba v Steklarni	Odstotek povečanja mesečne akont. OD
od 1 do 5 let	0,5%
nad 5 do 10 let	1,0%
nad 10 do 15 let	2,0%
nad 15 do 20 let	3,0%
nad 20 do 25 let	4,0%
nad 25 do 30 let	5,0%
nad 30 let	6,0%

b) dodatek za izmen-sko delo:

– za delo preko polnega de-lovnega časa 50%,

– za nočno delo 40%,

– za delo ob nedeljah in praznikih 50%,

– za delo v deljenem delov-nem času do 16%,

– za delo na visokih tempe-raturah od 15,5 do 15,9%,

– za delo na višini do 30%,

– za nadomeščanje delavcev 50% od mesečne akontacije za nova dela in naloge, ki jih dela-vec opravlja,

– za stalno delo v popoldan-ski izmeni 4% in v nočni izme-ni 8%,

– za dvoizmensko delo 3%,

– za troizmensko delo 4%,

– za štiriizmensko delo 5%.

Poročili so se ...

Pred zimo so pohitele s poroko tudi štiri naše sodelavke: Mira Boršič – po-ročena Humski, Darja Kozole – po-ročena Plavčak, Vesna Gašparič – po-ročena Jeranko in Marjanca Špiljak – poročena Šeligo.

Na novi življenjski poti vsem mlado-poročenkam iskreno čestitamo!

METKA STIPLOVSEK

Moderna basen

O dvogربی kameli

Narava je narava. V njej veljajo neka stroga merila in med njimi tudi estetska. Tako imamo v živalskem svetu na eni strani lepega, čudovitega pava, na drugi strani škorpiona in nekatera druga bitja, ki se ne morejo ravno pohvaliti s posebno lepoto in privlačnostjo.

Nekje na sredini, med enimi in drugimi, je po svojem videzu dvogriba kamela. In kakor je ponavadi v življenju, da nobenemu ni vse odvzeto in še manj vse dano, je kamela pričela razmišljati o svojem zunanjem izgledu ter položaju in statusu v živalskem svetu, ki ga je dobila zaradi zunanosti ter prišla do zaključkov: »Ker sem si upala nekajkrat kritizirati leva, imam dve grbi, v primerjavi z enogriba kamelo. Zaradi tega pa seveda še ne more biti konec sveta. Sedaj, ko imam dve grbi, se sicer še težje pogovarjam s kraljem živali, vendar je moja duša lažja in čistejša, ker se zavedam, da se z lastno grbo prebijam skozi življenje.«

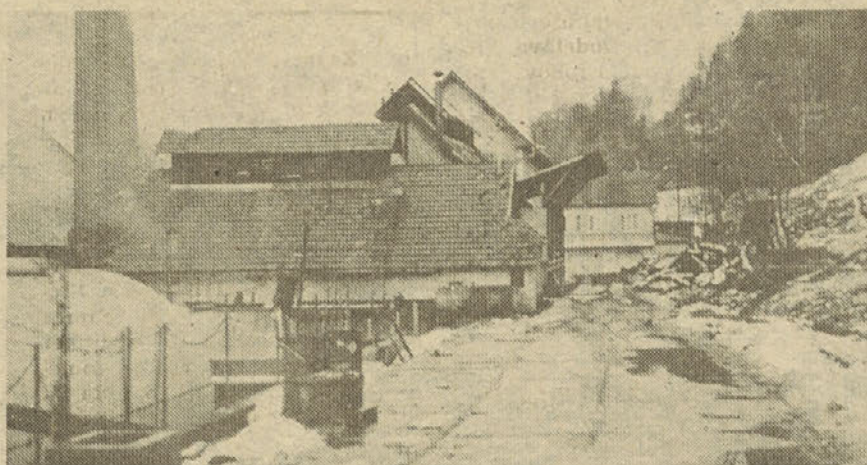
»Še težje je oslu,« razmišlja naprej dvogriba kamela. »Nima grbe, vendar je brcal in postal grbav kot malokdo.

»Eh, tako je to v življenju... Kdor nima v glavi, ima na hrbtu. Če je vse na tem svetu med seboj povezano, se potemtakem edino grba lahko dobi brez zveze. Žirafa je pametnejša. Previdno zvija svojo hrbtenico in tako seveda ne more dobiti grbe. To pomeni, da moraš v življenju biti zelo previden in se moraš v »pravem trenutku vzravnati.«

»Ne pravijo zaman,« zaključuje po ugotavljanju slabih strani svoje biti kamela. »Prišel, videl, dobil!«. No, od teh mojih grb so seveda tudi neke koristi. Na svojem hrbtu nosim bogataše, pomembne ljudi, devizne turiste na safarijih. Zahvaljujoč grbama ne ostane brez zaloga maščobe. Najvažnejša je pa voda... Vsepovsod suša, jaz pa z obilico vode v svojih grbah rinem naprej.«

V tistem trenutku je na bivanjskem področju dvogrbe kamele nastopila dolgotrajna suša. Zaradi žeje se je končalo tudi življenje kamele. Nauk: Če si že grbav, se vedno najde kdo, ki ti zapre pipo na sodu.

PERA SREČKOVIČ
prevod
IRENA KUMER

Ureditev dovoznih poti še vedno čaka na boljše čase (foto Z. Novak).

Enciklopedija za vedre trenutke

Recept za arhiv: Mnogi mešajo, toda testa je vse manj.

Pripravniki: Vodja dvigala; da bi se povzpeli višje, le-ta prešteva stopnice.

Dinar: Naš mezinček, ljubljencek: da bi zrastle, ga vsi vlečejo za ušesa, devizo pa za nos.

Kritizer: Človek, ki uporablja svojo gramofonsko iglo na tuji plošči.

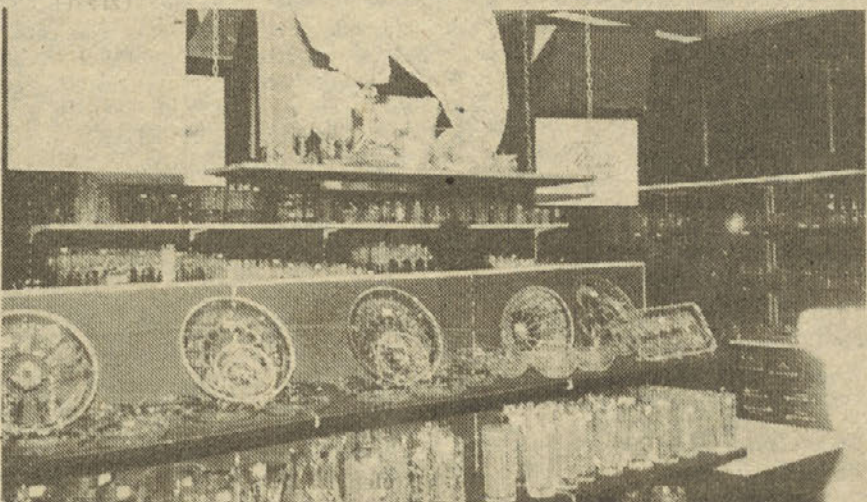
Televizija kot jedilnik v nekaterih kuhinjah... Repriza repriz.

Diploma: Še vedno najboljši fotografski material. Po končanem študiju se mnogi lahko z njo le še fotografirajo.

Stanovanjska lista: Je kakor gorra; osvaja se s pomočjo tistih, ki so na vrhu.

Restavracija: Edino mesto, kjer ti standard postrežejo na pladnju.

Stolpnica: Najboljši način, da tudi majhne ribice pridejo na vrh.

Za povečanje prodaje bo potrebno več prodajnih akcij (foto Z. Novak).

Za razvedrilo

Nagradna križanka št. 145

STEKLAR	LADJEVE	VLADIMIR ILJIČ	ROMAN TONETA SVETINE	GORA V SVICI	IZRASTEK NA GLAVI NEKATERIH ŽIVALI	DELAVEC NA NJIVI	RIMSKA ŠTEVILKA PET	OKOVANA ZAŠČITNA OBLEKA VITEZOV	DEŠNI PRITOK SAVE	VRSTA VRBE	KOTOR	OREL TINE	PSU PODOBNA ZVER	NADALJEVANJE GESLA
KISLINA ZA POLIRANJE STEKLA														
POPRAVLJALEC ROKOPISOV							PRETOK ENAKI CRKI							
OSEBNI ZAIMEK				IZVOZNA SERIJA KRISTALA TOVARNA ALK. PIJAC							IZRAEL DRŽAVNICA (GOLDA)	LITIN UMET. NOST (LATINSKO)		
PEVKA TURNER					DEL VERIGE NASELJE BLIZU ROGAŠKE					M. IME NABIRALEC ZELIŠČ				
LETOPIŠ, KRONIKA						ČEŠČENJE	DUHOVNI OČE ŽELATINA IZ ALG						RIMSKA ŠTEVILKA 50	
STEKLAR	TKANINA ZA PERILO	OGLJIKOV VODIK	REKA NA DOLENJSKEM NASUTA ZEMLJA					MAJHEN OTOK	ZVER JELEN Z VILASTIMI ROGOVI				ITALIJA OBLAČILO	
PRVI PREDSEDNIK DS STEKLARNE												KOSITER SORODNIK PO OČETOV STRANI		
OČE				STOPINJA PRIDEVNICA RIMSKI DRŽAVNIK							NAPLAČILO			
TISKANJE					DEL TROLEJ-BUSA SEPARAT (KRATICA)						GALIJ ČIMOŠOV AVTO			NAŠA IN TUJA CRKA
ILIADA						RAZLIČNA SOGLASNIKA	PRIKAZ ČAROVIJ BISMUT							
MESEC LETA 1944, KO JE BILA POŽGANA STEKLARNA										NAJSTAREJŠI KUPEC STEKLARNE KALIJ				
AVTO OZNAKA TUNISA			DELAVEC V OPTIČNI STROKI						SPLET LAS					STEKLAR

Med reševalce nagradne križanke številke 145 bomo razdelili za 4.750 dinarjev nagrad, in sicer prvo nagrado 2.000 dinarjev, drugo nagrado 1.500 dinarjev in tretjo nagrado 1.250 dinarjev. Pravilne rešitve nagradne križanke pošljite na naslov uredništva Steklar, Steklarna Boris Kidrič, 63250 Rogaska Slatina, Ulica talcev 1 ali pa jih oddajte v skrinjico za časopis Steklar pri vходу v steklarno. Pri tem ne pozabite pripisati na pisemsko ovojnico z rešeno križanko: ZA NAGRADNO KRIŽANKO ŠT. 144. Rok za oddajo rešitve je 15. januar!

Žreb je razdelil nagrade med reševalce nagradne križanke št. 143 takole: prvo nagrado 2.000 dinarjev prejme SLAVKO ČOH, drugo nagrado 1.500 dinarjev prejme ANTON MIR in tretjo nagrado 1.250 dinarjev prejme SLAVICA BORŠIČ.

Nagrajencem čestitamo!

Pravilna rešitev nagradne križanke št. 144. – vodoravno: september, Ikar, trenutek, snaga, enka, Trstenjak, Karla, Talj, Apo, L, čast, Kon, kas, Aka, ostriž, I, rang, leninist, Birska, osa, tok, HI, ukras, nara, anoda, otopitev (k-sestavljalec se opravičuje za napako), nedelo, manira, stanarina, okov.

UREDNIŠTVO

Glasilo »Steklar« ureja uredniški odbor: Boris Firer, Anton Jost, Magda Jurjec, Zlatko Novak, Zvezdana Strašek, in Franc Župac. Predsednik izdajateljskega sveta Alojz Juhart. Predsednik uredniškega odbora Boris Firer. Glavni in odgovorni urednik Zlatko Novak. Tajnica uredništva Vida Juhart – Tehnično urejanje Igor Glavan – Uredništvo »Steklarja«: Steklarna »Boris Kidrič«, 63250 Rogaska Slatina, Ulica talcev 1, telefon (063) 811-611 – Glasilo izdajata Steklarna »Boris Kidrič« in Steklarska šola – Rokopisov in fotografij uredništvo ne vrača – Naklada 2500 izvodov – Tiska ČGP »Delo«, TOZD Tisk časopisov in revij, Ljubljana.